

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 วิธีวิจัย

ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Action Research; PAR) ในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวง 15 แห่ง โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

1. การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพและรวบรวมองค์ความรู้และภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่น
2. ศึกษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถสร้างรายได้จากพืชท้องถิ่นในชุมชน
 - (1) สังเคราะห์และคัดเลือกพืชท้องถิ่นที่มีศักยภาพและหาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
 - (2) สนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ชุมชนจากพืชท้องถิ่นที่มีศักยภาพ
 - (3) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล ระบบการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาดพืชท้องถิ่นที่มีศักยภาพในชุมชนเป้าหมาย
 - (4) การเสริมสร้างความรู้ ความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสมาชิก
 - (5) การสรุปและประเมินผลโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มสมาชิก
3. การวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการ สารสำคัญ และความเป็นพิษในพืชที่มีศักยภาพ
4. พัฒนาศูนย์เรียนรู้การฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพในชุมชน
 - (1) สนับสนุนชุมชนเพาะขยายพันธุ์ และปลูกฟื้นฟูพืชท้องถิ่น สำหรับเป็นแหล่งอาหาร สมุนไพร พลังงาน และพืชใช้สอยอื่น ๆ ต่อเนื่อง
 - (2) ศึกษาการขยายพันธุ์พืชท้องถิ่นหายาก/มีศักยภาพ ในระดับแปลงปลูกและห้องปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มปริมาณสำหรับปลูกฟื้นฟูสู่ธรรมชาติ และใช้ประโยชน์ในชุมชน
 - (3) การพัฒนาฐานข้อมูลความหลากหลายของพืชท้องถิ่นบนพื้นที่สูง
 - (4) สนับสนุนการจัดทำแปลงรวบรวม เส้นทางการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ
 - (5) พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ที่เหมาะสม และนำร่องทดสอบหลักสูตรการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน หรือโรงเรียนในพื้นที่
5. สังเคราะห์องค์ความรู้และสรุปบทเรียนสำหรับสร้างต้นแบบกระบวนการฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนบนพื้นที่สูง
 - (1) จัดทำคู่มือกระบวนการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน
6. สรุปผลและจัดทำรายงานผลการวิจัย

3.2 ระยะเวลาการดำเนินการ

ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2555 – 30 กันยายน 2556

3.3 สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวง จำนวน 15 พื้นที่

- 1) โครงการขยายผลโครงการหลวงโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
- 2) โครงการขยายผลโครงการหลวงปางแดงใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
- 3) โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
- 4) โครงการขยายผลโครงการหลวงปางมะโอ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
- 5) โครงการขยายผลโครงการหลวงป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
- 6) โครงการขยายผลโครงการหลวงผาแดง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
- 7) โครงการขยายผลโครงการหลวงดอยปู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 8) โครงการขยายผลโครงการหลวงปากกล้วย อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
- 9) โครงการขยายผลโครงการหลวงวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
- 10) โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
- 11) โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
- 12) โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
- 13) โครงการขยายผลโครงการหลวงโป่งคำ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน
- 14) โครงการขยายผลโครงการหลวงปางยาง อำเภอปัว จังหวัดน่าน
- 15) โครงการขยายผลโครงการหลวงบ่อเกลือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

3.4 แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (เดือนที่)											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ และรวบรวมรวบรวมองค์ความรู้และภูมิปัญญา การใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่น		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
2. ศึกษาและพัฒนากลุ่มอาชีพต้นแบบที่สามารถสร้างรายได้จากพืชท้องถิ่นในชุมชน												
2.1 สังเคราะห์และคัดเลือกพืชท้องถิ่นที่มี ศักยภาพและหาแนวทางการพัฒนานวัตกรรม		x	x	x	x							

[illegible]

[illegible]